

עודם לא קראתי מיסמך משפטי כביכול כל-כך צבוע, מושחת ומגוחך כמו חתה-הדעת של הרב הראשי האשכנזי של תל-אביב, הרב הראשי של צה"ל, ה' מועמד לבטוח לתפקיד הרב הראשי האשכנזי בישראל.

בקיצור: חוות-הדעת של הרב שלמה גורן על פרשת הממזרים.

מיסמך צבוע — שהרי אין כלל להע' לות על הדעת שהרב גורן מאמין במה ש' הוא כותב.

הוא מושחת — שהרי ברור לחלו' טין את מי משרת כבוד הרב, ומהו המחיר. **מיסמך מגוחך** — שהרי נסיון עלוב זה להפוך לבן לשחור ושחור ללבן, מצחיק ממש בטיעונו.

אילו היה שופט כלשהו מעז' ל' הוציא מתחת לידיו פסקדין ש' כזה, היה בית-המשפט העליון פו' סל אותו, בתוספת הערות שהיו מכריחות את השופט להתפטר בו כיום מרוב בושה.

שניגש הרב גורן למלאכתו, עמדה בפניו משימה: להציל את הקואליציה הממשלתית (כבקשת גולדה מאיר ומשה דיין) ולהשאיר את המפד"ל ליד קערת השלל (כב' קשת רוב עסקניה).

ובכן, גורן מגלה שלא נכח מניין בעת החתונה היהודית, שזו נערכה במיטבה ה' בית, שהמילה בוצעה על-ידי רופא, רחמנא ליצלך, ושבורקובסקי לא טבל מעולם ב' מיקוה.

(אוי לאזוניים שכך שזמעות!)

בורקובסקי עצמו מכחיש, כמובן, סיפור זה, וטוען שהחתונה נערכה על-ידי הרב של לאנקוב, והמילה על-ידי מוהל מוסמך בחרשה.

מכיון שכל העדים מתו, אין הוכחות. אבל המיבחן הגיוני הפשוט ביותר מוכיח בעליל שסיפורו של גורן הוא עורבא פרח. אין ויכוח על כך שאבי הנערה היה יהודי אדוק וירא-שמיים. היה חשוב לו מכל בכל שחתנו יתגייר, וכי החתונה תיערך כדיון.

אם כן, איך הסכים לחתונה בלי מניין, ולגזור שאינו כהלכה? ו' מדוע?

רב גורן עצמו הרגיש, בלי ספק, ה' שסיפורו עומד על כרעיו תרנגולת גור' סט. לכן בא סיפור אלטרנטיבי.

לאמור: בורקובסקי אמנם התגייר כהלכה, אבל אפשר להפכו חזרה לגוי באופן רטורי אקטיבי — 'להפקיע את גרותו מעיקרא' ובריעבד — מפני שחזר לסורו והתנהג כ' נוצרי.

"חזר לסורו". ביטוי נחמד. עז

אלוף התמזרים

היום ידעתי שכך מדברים על פו' שע' החוזר לפשע. ואיך "חזר ל' סורו"?

הוליק אש בשבת. אכל חזיר. לא ידע כמה פעמים יש לכרוך את הרצועות על היד. עישן בשבת. לא הלך לבית-הכנסת. כן הלך לבית-הכנסת ולא ידע איך להתנהג ומה לומר, בזמן שקראו אותו לתורה בטכס ברי' המיצוה של בנו.

נורא, נורא.

מסתבר שאברהם בורקובסקי — אדם שקשר את גורלו לגורל עם ישראל, שעלה לישראל בשנת 1933, שערך ברימיצווה לבנו, ש' בניו שירתו כחיילים קרביים ב' צה"ל — הופך בריעבד לגוי, על פי מיצוות הרב גורן, מפני שהוא מתנהג כמו 80% מהיהודים ב' מדינת ישראל.

חרי 19 שנות נשואין לבעלה הגר, מהן 11 שנים בארץ-ישראל — נישאה חחה בורקובסקי ב' 1944 ליהודי בשם לנגר. היא לא טרחה להתגרש מבעלה הראשון.

איך ערך לה הרב לויצקי מי' גבעת רמב"ם חתונה זו — שהיתה עכירה פלילית לפי חוקי המנדאט וחטא לפי ההלכה?

קשה לדעת זאת. כי הרב לויצקי הלך לעולם שכולו אמת, שאין בו חתה-דעת מ' סוג זה.

ההגיון אומר שהרב לא ידע על נשואיה הקודמים של הגבירת. אבל גורן אינו יכול לקבל הסבר פשוט זה, שיש בו כדי להפיל את הקואליציה. הוא גילה עד אחד (גילוי העדים המוריים

האלה, הצצים לפתע בשעת הצורך, הוסך את הרומן הזעיר לסיפור בלשי זול).

לעד זה נדמה שהרב לחיצקי ידע על ה' נשואין הקודמים.

אם כן, מדוע חיתן לויצקי?

אחה, קורא גורן בצהלה, זה מוכיח ש' לחיצקי היה משוכנע שהבעל הקודם הוא גוי גמור, ועל כן נשואיו אינם תופסים. ולראייה: החתונה אמנם נערכה.

ואיך יודעים שהעד המיסתורי הזה דובר אמת?

מה זאת אומרת? אם הרב לחיצקי זצ"ל קיבל אותו כעד לחתונה, משמע שהאמין לו. ואם האמין לו אז, צריכים להאמין עכשיו.

ברור, לא?

(זה מזכיר קצת את הסיפור על האיש שפקיד-השומה התעניין לדעת מניין בא ה' כסף לבניית הווילה המפוארת החדשה שלו. האיש סיפר שירש חצי מיליון דולאר מ' דודו-זקנו באמריקה. האם יש לך הוכחה לכך? שאל הפקיד הספקן. במשך יש לי. השיב האיש, 'הרי אתה רואה שהחילה עומדת!')

תואר "ממזרים", אלא גם בעונש המעשי של מניעת כל אפשרות להתחתן עם מישהו שאינו מוגדר אף הוא כ"ממזר". והדרך היחידה למנוע זאת היא להשמיץ את הבעל הקודם, להדביק לו תואר "גוי", לגרור אותו ואת ילדיו לרפש, לחבר עליו רומנים זעירים.

אם זוהי ההלכה — אוי להלכה! ואם מאמין מישהו שזהו רצון האלוהים בשנת ה'תשל"א — אוי לו ואוי לאמונתו.

לרוב רובו של הציבור הישראלי לא יכולים להיות חלק ונחלה ב' אמונה כזאת. רובצת תהום בין ה' מוסר שלו ובין הלכה בארכאית זו.

י כופה הלכה זו על שני הממזרים, על אנרחי ישראל, על כולנו? הבה נהיה כנים — עד הסוף. לא המאמינים בהלכה כופים אותה עלינו. אין להם הכוח. הם מיעוט קטן בעם. לא הרב גורן כופה אותה. הוא רק יכול

הרב-האלוף שלמה גורן: למי מותר להתחתן?

להתחכם לה ולאנוס אותה, כדי לשרת את אדוניו החילוניים. הוא בסך הכל דמות מגוי חכת.

אם כן, מי כופה אותה? אתה. אתה הקורא שורות אלה. אתה מאמין שכלל גבר הזכות לשאת את בחירת-ליבו, ולכל אשה הזכות להינשא ל' בחיר-ליבה. בלי קשר למוצא, לעדה, ללאום, לדה.

בוודאי, שהרי אתה מודרני. דעתך אינה סובלת שייאסרו על אדם ל' התחתן מפני שאמו או אביו עשו משהו לפני שלושים שנה.

בוודאי, שהרי אתה אדם מתקדם. ואתה מתקומם נגד מצב שבו המדינה נכ' נסת לחדר-המיטות, מפשפשת בעניינים אינ' טימיים, וכופה על אורחיה כללים של ימי' חושך.

אם כן, איך אתה סובל את ה' מצב הזה — שהוא המצב החוקי במדינה זו?

איך אתה סובל ממשלה של מפלגה, שרק השבוע הטייה מסדר-היום של ועידתה הצ' עת-החלטה מטעם מוסדותיה המוסמכים, ש' קראה להפדת הרת מן המדינה, להנהגת נשואין אורחיים לכל דורש? אלא מפני שאם אנחנו איננו מתקוממים נגד מצב משפטי זה, נגד ממשלה זו, נגד הקנוניה הכופה הלכות כאלה על אנשים חפים-מפשע — הרי אונתנו האשמים.

ואנחנו ראויים לרב גורן, ולחזונו' הרעת שלו, כשם שהוא ראוי לנו.

כל זה מגוחך. שום רב לא היה מקבל על עצמו לחתן אשה, ביודעו שהיא נשואה אפילו לספק-גוי. ובחדאי לא בימים ההם, כששלטו בארץ האנגלים, שלא היה להם חוש-הומור בעניי' גים כאלה.

הפיברוק הזה מסרית. רוב העדויות מס' ריחות. (גורן פוסל, כמובן, את עדותו של גבאי בית-הכנסת, המעיד שבורקובסקי נוהג להתפלל אצלו).

ונגיד זאת בפשטות: חוותיה' דעת של כבוד הרב מפריחה.

ם נתעלם מחתה-הדעת, הרי לפנינו סיפור אנושי רגיל.

זוג התחתן בחו"ל ועלה לארץ. הוא לא מצא את האושר ונפרד. שני בני-הזוג הת' חתנו שוב, ונולדו להם ילדים. אנשים פשוטים, טובים, שידעו ימים רעים, שניסו למצוא קצת אושר בחייהם, שכל רצונם לחיות בשקט, שאינם מבקשים אלא שיניחו להם.

והמדינה אינה מניחה להם. הלכה מיסלצית כופה על הילדים מעמד של "ממזרים". לא מפני שהם עשו מעשה רע כלשהו, בעיני אלוהים ואדם; אלא מפני שהוריהם עשו מעשה שלא היה לפי ה' הלכה.

על הטרגרדיה האישית של אדם, שאירעה זמן רב לפני שנולדו, נעי' נשים הבן והבת.

לא רק בעונש הנפשי של הרבקה ה'